

Helft van PR-proefbedrijven in contact met riooloverstort

Fulco Hillegers en Kees-Jan van Dam

Op alle proefbedrijven van het PR is gekeken naar de plaatsen waar rioolwater wordt geloosd in de nabijheid van de proefbedrijven. Het PR wil weten of er risico's bestaan voor de gezondheid van het vee en voor de kwaliteit van het praktijkonderzoek. Momenteel zijn er geen aanwijzingen voor diergezondheidsproblemen. Het blijkt dat de helft van de proefbedrijven op de een of andere wijze in contact staat met vervuild water.

Per bedrijf is een brief verstuurd aan de gemeente en aan het waterschap. Hiervoor is gebruik gemaakt van de standaardbrieven van het Landbouwschap. In de brief werd informatie gevraagd over riooloverstorten, ongezuiverde lozingen en lozingen uit rioolwaterzuiveringsinstallaties. Dit resulteerde in kaarten in alle soorten en maten met hierop de plaatsen van eventuele overstorten of andere lozingspunten. Op sommige kaarten stond de stroming van het oppervlaktewater al aangegeven, bij andere is deze nagevraagd bij het waterschap.

Wanneer vormt rioolwater een risico?

Er is sprake van een risico voor de diergezondheid als het vee in contact komt met het rioolwater. Er zijn drie hoofdroutes:

- 1 Het verontreinigde oppervlaktewater dient als drinkwater
- 2 Het gewas is beregend met dit water
- 3 Vervuilde bagger is op het land gebracht.

Informatie inwinnen bij de instanties

Informatie over riooloverstorten is te krijgen bij de gemeente. Een gemeente heeft een overzicht van zijn eigen rioolozingen en van de bijbehorende vergunningen.

Het waterschap heeft een overzicht van de lozingen van rioolwater door gemeenten, maar ook van de lozingen van gezuiverd rioolwater uit de rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's). Voor al deze lozingen is een lozingsvergunning nodig. De kaarten en de vergunningen zijn, op grond van de Wet Openbaarheid van Bestuur, openbaar. Als erom gevraagd wordt, moet een kopie worden verstrekt.

Naast informatie over lozingen en bijbehorende vergunningen, is informatie over de stroming van het oppervlaktewater van groot belang. Door de waterstroming kan geloosd water toch bij de percelen terecht komen. Informatie hierover is ook te krijgen bij het waterschap.

Slootbagger vormt een potentieel risico voor de diergezondheid als er vervuild water langs het perceel stroomt.

Tabel 1 Aanwezigheid lozingen en risico's voor proefbedrijven

<i>Proefbedrijf</i>	<i>Lozingen in open verbinding met water rond percelen</i>	<i>Contact met eventueel verontreinigd oppervlaktewater of verontreinigde bagger</i>	<i>Potentiële risico's voor de diergezondheid aanwezig</i>
Aver Heino	nee	nee	nee , er is geen potentieel risico
Bosma Zathe	ja , door terugstroming van water uit het Verbindingskanaal waarop een riooloverstort uit komt	ja , op enkele percelen dient oppervlaktewater als drinkwater; de bagger komt regelmatig op het land	ja , er is sprake van een potentieel risico door de contactmogelijkheden in de weideperiode bij drenken en na baggeren
Cranendonck	ja , door terugstroming van water uit de Buulder Aa waarop diverse riooloverstorten uitmonden en lozingen plaatsvinden	ja , het slootvuil met aanhangende bagger komt na compostering regelmatig op het land	ja , er is sprake van een potentieel risico door de contactmogelijkheden in de weideperiode na verspreiding van slootvuil/bagger
Zegveld	nee , maar er wordt wel verontreinigd oppervlaktewater ingelaten uit Grecht en Oude Rijn (waarop diverse lozingen)	ja , koeien benutten het hele jaar door oppervlaktewater als drinkwater; er heeft in het verleden bevoeiing met oppervlaktewater plaatsgehad; de bagger komt regelmatig op het land	ja , er is sprake van een potentieel risico door de contactmogelijkheden bij drenken gedurende het gehele jaar en in de weideperiode na bevoeien en baggeren
De Marke	nee , maar dit verandert als het plan om water uit de IJssel in te laten wordt gerealiseerd	nee	nee , op dit moment is er geen potentieel risico
De Waiboerhoeve	momenteel niet meer, maar tot circa vijf jaar geleden inlaat van water uit de Lage Vaart waarop rwzi-Dronten loost	nee , het gras in de (droge) sloot wordt geklepeld en blijft achter	nee , zolang het vee niet in contact komt met de bodem van de (droge) sloot en het geklepelde gras

Deze contactmogelijkheid vormt tevens een potentieel risico voor de bodemkwaliteit. Aan de hand van de kaarten is afgeleid of (verdund) rioolwater langs de percelen van de proefbedrijven stroomt. Bleek dit het geval, dan is nagegaan of er contactmogelijkheid is via de drie genoemde hoofdroutes. De resultaten staan in tabel 1. Op sommige proefbedrijven zijn onderzoeksgegevens beschikbaar over de oppervlaktewater- en baggerkwaliteit die een bevestiging vormen van deze resultaten.

Conclusies

- Op drie van de zes proefbedrijven zijn moge-

lijke risico's voor de diergezondheid aanwezig door vervuild water en/of vervuilde bagger rondom de percelen, waarmee het vee op een of andere manier in aanraking komt.

- Het is onduidelijk hoe sterk de vervuiling van het water en de slootbagger is. Dit kan alleen worden vastgesteld door een nader onderzoek. Aanbevolen wordt om een nader onderzoek op de vier proefbedrijven met een mogelijk risico in te stellen. Afhankelijk van de uitkomsten van dat onderzoek kan dan worden vastgesteld of er extra maatregelen op de proefbedrijven nodig zijn om problemen met de diergezondheid te voorkomen.

